

vzdigovanjem provincializma v obdobju, ki se je začelo v 20. letih 19. stoletja in se še ni končalo.

Če sta neokonservativna revolucija in neoliberalizem posthumna produkta antiintelektualizma obeh nekdanjih prestolnic monarhi- je (»očeta« obojega sta navsezadnje Dunajčan Hayek in Budimpeščan Friedman, numerična razmerja med proveniencami obiskovalcev inav- guracijskega neoliberalnega kraja Mont-Pèlerina pa to koloriranost potr- jujejo), je bržkone neznosno zlahka uspešna neoliberalna in neokonser- vativna osvojitve dežel Srednje Evrope v resnici, če že ne monarhična, pa zagotovo antiintelektualno-obskurantistična rekonkvista, vredna pred- marčnega modela in njegovega nadaljevanja v drugi polovici 19. stoletja.

Morebiti zdaj nekoliko bolje razumemo, da nas, kakor sem zapisala nekje drugje (gl. Kramberger, 2008: 53), intelektualna zgodovina neneh- no opominja, da so se intelektualci konec 19. in na začetku 20. stoletja v različnih evropskih in neevropskih kontekstih vzpostavili v razmerju do *partikularne družbene resnice in v kritični uporabi tega razmerja*. Antiin- telektualizem je v tem, da je to razmerje na vse mogoče načine spodbijal in zanikal, intelektualce pa prav s tem prisilil, da so ga zavestno vzeli nase in ga reševali iz brezna pozabe. Antiintelektualizem je torej prisilil inte- lektualce in intelektualke – in to prisilo še vedno izvaja – k pomembne- mu delovanju in nalogi, da sistematično in kontinuirano nasprotujejo (ali pa bi morali nasprotovati, če naj bi bili intelektualci) sovraštvom in izključevanjem v vseh oblikah. Obramba demokracije, razuma, odrin- jenih ljudi – priseljencev, Judov, žensk, homoseksualcev – ipd. intelek- tualca vzpostavljajo in ga opredeljujejo, prav tako kakor manko teh an- gažmajev opredeljuje antiintelektualca, pa če se ta tega zaveda ali ne. Kje smo s tem v slovenskem prostoru, je bolj ali manj jasno.

Poglavje iz ameriške zgodovine preučevanja antiintelektualizma

Zgodovina antiintelektualizma je neprimerno zahtevnejši projekt kakor preprosta linearna opisna zgodovina institucij ali pa kronološko nizanje družbenih dogodkov in gibanj.²⁷ Zgrajena je iz zapletene dia- lektike razmerij med posamezniki in družbenimi skupinami, ki ni eno- značna in ne antagonistična, iz navezav in prekinitev v pomenu med iz- rečenim, prekritim, nadomeščenim in zamolčanim, med verbalnim in performativnim-udejanjenim (tudi zamolčanim, na pol povedanim, ko-

27 Temu ustreza je tudi poplava knjig o intelektualcih in intelektualizmu, teže pa je najti karkoli izvir- nega o konceptni armaturi ali socio-historični genezi antiintelektualizma.